https://www.forskningsdagene.no/nyheter/vaksine-mot-desinformasjon/

Forskningsdagene er en vaksine mot desinformasjon

Kunne du tenke deg å ta 26 ulike kostholdspiller hver dag fordi du ser i sosiale medier at det er bra for deg? Nå begynner Forskningsdagene med arrangementer over hele landet, hvor folk møte flinke forskere og får råd basert på forskningsbasert kunnskap.

PUBLISERT 19. SEP. 2024 | OPPDATERT 10. OKT. 2024

Mari Sundli Tveit er direktør i Forskningsrådet og ønsker alle velkommen til Forskningsdagene.

Denne saken ble først publisert på forskersonen.no 18.09.2024

Putter du i deg litt ekstra proteindrikke fordi noen på Snapchat mener det er lurt? Sprer du innhold som hevder at vaksiner inneholder en mikrochip eller gift?

Antageligvis gjør du ikke det. Du vet bedre. De fleste gjør heldigvis det. Men det er dessverre slik at mange likevel følger helt ukvalifiserte råd som dukker opp i sosiale medier. Helt uten noen faglig basis lanserer mange influensere sine egne ideer om prevensjon, kosthold og

psykisk helse. En amerikansk forsker går så langt som til å kalle influensernes påvirkningskraft et folkehelseproblem.

Økende og uoversiktlig problem

Spredning av misledende og feilaktig informasjon er et svært sammensatt problem der kildene kan være så forskjellige som utenlandske påvirkningsagenter med uærlige hensikter, KI-genererte tekster og mer eller mindre uskyldige skribenter uten faglige kvalifikasjoner. Problemet er økende og uoversiktlig.

Det er derfor positivt at regjeringen ved Kultur- og likestillingsdepartementet har satt i gang et arbeid med en strategi for å styrke motstandskraften mot desinformasjon. Departementet har mottatt flere gode innspill til arbeidet.

Medietilsynets rapport, «Kritisk Medieforståelse 2024» viser at syv av ti nordmenn har støtt på nyhetssaker på nettet som de mistenker at er usanne. Majoriteten av disse tilfellene forekommer på sosiale medier, hvor 80 prosent oppgir at de har møtt på usann informasjon. Kun 13 prosent finner det enkelt å skille mellom sann og usann informasjon på nettet. 60 prosent gir et blandet svar på om det er lett eller vanskelig å skille sann fra usann informasjon. Hele 22 prosent synes det er vanskelig eller veldig vanskelig å gjøre denne vurderingen.

Skjerpet kritisk sans

I Forskningsrådet er vi gjerne opptatt av at tilliten til forskning skal være høy. Men like viktig er det at folks kritiske sans skal være skjerpet, slik at de lett kan forstå hvilke råd man skal feste lit til. Et av våre tiltak er en årlig forskningsfestival – Forskningsdagene – som snart går av stabelen med arrangementer over hele landet.

Gjennom over 30 år har festivalen fremmet møtet mellom folk og forskere. Året tema er helse. På seminarer og åpne torg kan du møte flinke forskere som kan fortelle deg siste nytt om årsaker til fysiske og psykiske plager, basert på forskningsbasert kunnskap – ikke på tilfeldig synsing. Forskerne skal ikke selge deg noe, heller – de vil bare formidle resultatene fra det grundige arbeidet sitt.

Målsetningen for Forskningsdagene er å skape begeistring og forståelse for forskning. Vi vet at det nytter. Hvert år møter over 100.000 mennesker fram for å treffe forskerne på flere hundre arrangementer i regi av forskningsinstitusjonene rundt i landet, fra Svalbard i nord til Kristiansand i sør.

En god dialog mellom folk og forskere bygger tillit og er nærmest en vaksine mot desinformasjon. Ta en titt i programmet, så finner du et arrangement som passer for deg.

Meldinger ved utskriftstidspunkt 28. november 2026, kl. 20.01 CET

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.